

**OBSAH**

Predslov

L 48

F 18439 a

**I. DATABÁZOVÉ TECHNOLÓGIE A BÁZY DÁT**

|   |    |
|---|----|
| 1. Bázy dát .....   | 5  |
| 1.1 Výklad základných pojmov .....  | 5  |
| 1.2 Vznik a vývoj databázových centier .....  | 6  |
| 1.3 Technické predpoklady dialógových informačných služieb.....                             | 7  |
| 1.4 Bázy dát vystavované v databázových centrach .....                                      | 8  |
| 2. Technológie spracovania báz dát .....  | 10 |
| 2.1 Služby dávkového spracovania .....  | 11 |
| 2.1.1 Organizácia služieb dávkového spracovania .....                                       | 11 |
| 2.1.2 Vyhodnotenie služieb dávkového spracovania .....                                      | 13 |
| 2.2 Dialógové využívanie báz dát .....  | 14 |
| 2.2.1 Výhody dialógového využívania báz dát .....   | 14 |
| 2.2.2 Organizácia dialógového využívania báz dát .....                                      | 14 |
| 3. Štruktúra bázy dát .....   | 17 |
| 3.1 Záznamy .....   | 17 |
| 3.2 Polia .....   | 24 |
| 3.3 Formulácia požiadavky pomocou výrokov Boolovej algebry .....                            | 25 |
| 3.3.1 Aplikácia pomocou logického súčinu .....  | 26 |
| 3.3.2 Aplikácia pomocou logického súčtu .....   | 26 |
| 3.3.3 Aplikácia pomocou logickej negácie .....  | 27 |
| 4. Dotazovacie jazyky pre komunikáciu s bázami dát .....                                    | 28 |
| 4.1 Systémy pracujúce formou príkazov .....   | 29 |
| 4.1.1 Výber bázy dát .....  | 29 |
| 4.1.2 Výber selekčných termínov .....   | 30 |
| 4.1.3 Prezeranie vyhľadaných záznamov .....   | 32 |
| 4.1.4 Ukončenie prieskumu.....  | 33 |
| 4.1.5 Niektoré problémy spojené s využívaním dotazovacích<br>jazykov.....                   | 33 |
| 4.1.6 Jazyk CCL .....   | 33 |
| 4.2 Systémy pracujúce formou ponukového zoznamu .....                                       | 34 |
| 5. Rešeršná stratégia .....   | 36 |
| 5.1 Vymedzenie pojmu rešeršná stratégia .....   | 36 |
| 5.2 Prieskumový proces.....   | 36 |
| 5.2.1 Formulácia rešeršnej požiadavky .....   | 36 |
| 5.2.2 Výber bázy dát .....  | 38 |
| 5.2.3 Výber databázového centra .....   | 38 |
| 5.2.4 Analýza rešeršnej požiadavky .....  | 39 |
| 5.2.5 Vlastný prieskum pri termináli .....  | 39 |
| 5.2.6 Získanie vyhľadaných záznamov .....   | 40 |
| 5.2.7 Praktické rady pri rešeršnej stratégii.....   | 40 |
| 5.2.8 Najčastejšie chyby pri dialógovom prieskume.....                                      | 42 |
| 5.3 Podporné prostriedky používateľa pre využívanie DC .....                                | 43 |
| 5.3.1 Inteligentné terminály .....  | 43 |
| 5.3.2 Výukové počítačové programy .....   | 44 |
| 5.3.3 Zjednodušené dotazovacie jazyky .....   | 44 |
| 5.3.4 Medzisieťové počítače .....   | 44 |
| 5.3.5 Expertné systémy pre dialógové vyhľadávanie .....                                     | 45 |
| 5.3.6 Dialógové informačné služby.....  | 46 |
| 5.3.7 Ďalšie perspektívy rozvoja informačných služieb.....                                  | 46 |
| 6. Typy báz dát .....   | 47 |
| 6.1 Novinárske bázy dát .....   | 47 |
| 6.2 Bázy z oblasti informačnej technológie .....  | 48 |
| 6.3 Bázy z oblasti spoločenských vied .....   | 49 |
| 6.4 Bázy z oblasti umenia, hudobnej vedy, filozofie, teológie,<br>histórie a jazykoch ..... | 50 |



STK PRAHA



\*2660070393\*

|  |    |
|--|----|
| 6.5 Bibliografické bázy dát pre určité typy informačných prameňov..... | 52 |
| 6.6 Bázy dát na kompaktných diskoch .....                              | 54 |
| 6.7 Hypertexty a hypermédiá.....                                       | 55 |
| 7. Databázové centrá .....   | 58 |
| 7.1 Databázové centrá v Českej a Slovenskej republike .....            | 58 |
| 7.2 Zahraničné DC.....   | 59 |
| 8. Riadenie využívania externých informačných zdrojov.....             | 62 |
| 8.1 Plánovanie a implementácia .....                                   | 62 |
| 8.2 Zabezpečenie prevádzky systému .....                               | 63 |
| 8.3 Výchova a vzdelávanie .....  | 64 |
| <br><b>II. DATABÁZOVÝ SYSTÉM CDS/ISIS</b>                              |    |
| <b>1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SYSTÉME CDS/ISIS .....</b>                      | 65 |
| 1.0 Prečo práve CDS/ISIS.....  | 65 |
| 1.1 Báza dát CDS/ISIS .....  | 65 |
| 1.2 Funkcie systému .....  | 66 |
| 1.3 Štruktúra bázy dát .....   | 66 |
| 1.4 Architektúra systému .....   | 68 |
| 1.5 Systémové obmedzenia.....  | 68 |
| 1.6 Požiadavky na hardware (minimálne).....                            | 69 |
| 1.7 Inštalácia systému.....  | 69 |
| <b>2. OBSLUHA PROGRAMOV CDS/ISIS .....</b>                             | 69 |
| 2.1 Hlavné menu CDS/ISIS.....  | 69 |
| 2.2 Menu modulu.....   | 70 |
| 2.3 Systémové správy a helpy.....                                      | 71 |
| 2.4 Editory CDS/ISIS.....  | 71 |
| 2.4.1 Editor polí.....   | 71 |
| 2.4.2 Riadkový editor .....  | 72 |
| <b>3. NÁVRH A VYTVORENIE BÁZY DÁT V CDS/ISIS .....</b>                 | 74 |
| 3.1 Postup pri návrhu bázy dát.....                                    | 74 |
| 3.1.1 Štruktúra záznamu v CDS/ISIS.....                                | 74 |
| 3.1.2 Základné príkazy formátovacieho jazyka .....                     | 75 |
| 3.1.3 Techniky výberu (indexovania) selekčných termínov .....          | 76 |
| 3.1.4 Postup pri definovaní bázy dát.....                              | 78 |
| <b>4. NAPLNENIE A ÚDRŽBA BÁZY DÁT .....</b>                            | 81 |
| 4.1 Naplnenie bázy dát.....  | 81 |
| 4.2 Údržba bázy dát.....   | 82 |
| <b>5. DOTAZOVACÍ JAZYK CDS/ISIS A VYHĽADÁVANIE .....</b>               | 83 |
| 5.0 Úvod.....  | 83 |
| 5.1 Formulácia dotazu .....  | 83 |
| 5.1.1 Druhy selekčných termínov .....                                  | 83 |
| 5.1.2 Operátory dotazu .....   | 84 |
| 5.1.3 Syntax formulácie dotazu .....                                   | 85 |
| 5.1.4 Kvalifikátor operandu .....                                      | 86 |
| 5.1.5 Správy systému a rešeršná stratégia .....                        | 87 |
| 5.2 Vyhľadávanie v texte .....   | 87 |
| 5.3 Vyhľadávanie cez slovník .....                                     | 89 |
| Literatúra.....  | 91 |
| Zoznam skratiek .....  | 92 |